

Quickscan flora en fauna

Kasteel De Berckt

Definitief

Quicksan flora en fauna

Dhr. P. Nagels

Definitief

Rapportnummer: 211x03569

Datum: 02 februari 2010

Contactpersoon opdrachtgever: Dhr. P. Nagels

Projectteam BRO: Dhr. J. van Mierlo en dhr. Frank Janssen

Trefwoorden:

Bron foto kافت: BRO 15

Beknopte inhoud: Quicksan flora en fauna Kasteel de Berckt

BRO Vestiging Tegelen
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
F +31 (0)77 373 76 94
E tegelen@bro.nl

1 Natuur

1.1 Natuurwetgeving & Planologie

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatig gebiedsbescherming plaats door middel van de ecologische hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in het POL.

De *Natuurbeschermingswet* heeft betrekking op de Europees beschermde Natura-2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen.

De *Flora- en faunawet* heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek) vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen hoeft echter alleen rekening gehouden te worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2' en 'tabel 3' van de Flora- en faunawet, en met vogels. Voor deze soorten moet een ontheffing worden aangevraagd wanneer een ruimtelijke ontwikkeling leidt tot schade aan de soort of verstoring van leefgebied. Voor soorten van 'tabel 3' en vogels geldt hierbij een strenger afwegingskader dan voor soorten van 'tabel 2'. Voor soorten van 'tabel 2' en vogels geldt bovendien dat een ontheffing niet nodig is wanneer gewerkt wordt conform een door LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode voor de bouw- en ontwikkelingssector is in ontwikkeling en daardoor nog niet toepasbaar.

De EHS en de provinciale groenstructuur zijn ruimtelijk vastgelegd in Het POL. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheersgebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen. De na te streven natuurdoelen in de EHS zijn vastgelegd in de Stimuleringsplannen voor Natuur, Bos en Landschap.

1.2 Methode

Op 15 juli 2009 is het plangebied bezocht. Het doel van dit verkennende terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken grondgebruik en de mogelijke natuurwaarden binnen de plangebied. Daarnaast zijn mogelijke sporen van dieren, de aanwezige vegetatie en de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht. Het verkennende terreinbezoek had tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Uit de Gebiedendocumenten van Natura 2000 is afgeleid of het plangebied in de buurt van Habitat- of Vogelrichtlijngebieden ligt. In de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur is bekeken of het plangebied binnen de EHS en of POG valt.

Het Natuurloket is geraadpleegd (www.natuurloket.nl). Natuurloket geeft per km² weer welke soortgroepen waar voorkomen en of daarbij wettelijk beschermde soorten en / of soorten van de Rode lijst voorkomen.

Rapportage voor kilometerhok X:205 / Y:373							
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid* Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten					1	matig	-
Mossen						niet	1997-2007
Korstmossen						niet	1992-2007
Paddestoelen						niet	1992-2007
Zoogdieren	6	5		5		slecht	51-100%
Broedvogels						niet	1996-2007
Watervogels						niet	96/97-06/07
Reptielen						niet	1992-2007
Amfibieën						niet	1992-2007
Vissen						niet	1992-2007
Dagvlinders						goed	1998-2008
Nachtvlinders						niet	1980-2008
Libellen						niet	1993-2007
Sprinkhanen						niet	1993-2007
Overige ongewervelden						niet	1993-2007

De gegevens van het natuurloket zijn niet aangekocht omdat deze gegevens enkel op kilometerhokniveau beschikbaar worden gesteld.

Uit de Bodemkaart van Nederland is informatie gewonnen over de bodemsamenstelling van het gebied. Op basis van die informatie is mede afgeleid voor welke beschermde plantensoorten het gebied geschikt is.

De Atlas van de Nederlandse zoogdieren is geraadpleegd voor informatie over de verspreiding van alle inheemse zoogdieren (Broekhuizen *et al.* 1992). Voor informatie over de verspreiding en leefmilieus van reptielen, amfibieën en vissen is de website van RAVON geraadpleegd. De websites van SOVON en de Vogelbescherming zijn geraadpleegd voor soortinformatie en verspreiding van vogels, evenals de Atlas van de Nederlandse Broedvogels van SOVON (2002). Daarnaast is de databank van broedvogels en planten van de provincie Limburg geraadpleegd voor informatie.

1.3 Natuurwaarden in het plangebied

Het plangebied bestaat uit drie onderdelen: Het Golfterrein, Het Bouwterrein en De Kipenschuur. Deze indeling zal hierna aangehouden worden. Het Golfterrein bestaat uit een maïsakker, een graanakker en een tweetal kleine. Het gebied wordt doorsneden door meerdere sloten met een duidelijke kwelinvloed en omsloten door bos en lanen. Het Bouwterrein ligt ten oosten van het Golfterrein en bestaat uit een bouwplaats, een gedeelte met bouwmaterialen en een gedeelte met zandhopen. Het gedeelte met bouwmaterialen wordt omzoomd met een muur van brokken steen. Op het gedeelte met de zandhopen is ook een ondiepe waterplas uitgegraven. Het derde onderdeel van het plange-

bied betreft de Kippenschuur. In dit gebied, direct achter het hoofdgebouw, is een lang-gerekte schuur (voormalige kippenschuur) gelegen. De kippenschuur wordt omringd door een boomgaard met halfstam fruitbomen met een wisselende staat van onderhoud.

1.4 Resultaten gebiedsbescherming

Het gehele plangebied valt buiten de invloedssfeer van de voor de Natuurbeschermingswet en Ecologische Hoofdstructuur aangewezen gebieden. De Boswet is niet van toepassing. In het bestemmingsplan worden vanuit natuur geen beperkingen opgelegd aan het ruimtelijk plan. Als er bomen worden gekapt, dan moet een kapvergunning worden aangevraagd bij de gemeente.

1.5 Resultaten soortenbescherming

In het onderstaande wordt een inschatting gegeven van de aanwezige beschermde soorten. Dit is gedaan op basis van de waargenomen omstandigheden in het plangebied en de verspreidingsgegevens van planten en dieren, zoals hierboven omschreven.

Algemeen

Voor werkzaamheden die broedende vogels kunnen verstoren wordt geen ontheffing verleend. Dergelijke werkzaamheden dienen namelijk te worden uitgevoerd, wanneer er geen vogels in of nabij het plangebied broeden. Daarom moet voor aanvang van werkzaamheden in of bij de groene randen van het plangebied gecontroleerd worden of er

nesten aanwezig zijn. Indien dit het geval is, moet gewacht worden tot het broeden voorbij is en de jongen zijn uitgevlogen. Indien er zich een broedgeval voordoet dat gestart is na de aanvang van de werkzaamheden kan volstaan worden met het ontzien van de broedplaats door het minimaliseren van de verstoring ter plekke. In een dergelijk geval is de verstoring door werkzaamheden naar alle waarschijnlijkheid dermate klein dat het voor de vogelsoort in kwestie geen belemmering heeft gevormd om zich te vestigen. De kans op broedende vogels is het kleinst buiten de periode maart - augustus.

Het Golfterrein

Het Golfterrein bestaat uit een maïsakker, een graanakker, een tweetal kleine weilanden en een tweetal kersenboomgaarden. Het gebied wordt doorsneden door meerdere sloten met een duidelijke kwelinvloed en omsloten door bos en lanen.

In het gebied komen meerdere algemene plant- en diersoorten voor. Enkele voorbeelden zijn Marjolein, Mannetjes ereprijs, Kattenstaart, Teunisbloem, Distelvlinder, Klein koolwitje, Zwarte kraai en Houtduif. Voor deze algemene soorten geldt dat ze slechts algemeen beschermd zijn en dat er bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing van de Flora- en Faunawet hoeft worden aangevraagd. Uitzondering hierop vormen de vogels (zie algemene paragraaf). Gezien het redelijk intensieve agrarische gebruik zijn er geen bijzondere floristische natuurwaarden in het gebied te verwachten. De bij de provinciale

vegetatiekartering gekarteerde soorten zijn bij het veldbezoek niet meer aangetroffen, maar kunnen nog in de zaadbank van de ondergrond aanwezig zijn. Wat betreft vleermuizen kan gesteld worden dat de ontwikkeling bijdraagt aan het behoud en versterking van het foerageergebied.

Bij de ontwikkeling van de golfbaan worden de bestaande bomenrijen versterkt. De waargenomen Grote bonte specht heeft haar vaste verblijfplaats naar alle waarschijnlijkheid in het aanliggende bosgebied. Bij het herstellen van de bomenrijen is het positief om bomen met dood hout te laten staan om de foerageermogelijkheden voor de Grote bonte Specht binnen het gebied te behouden. De droge overgang tussen het bosgebied en het plangebied kan bij het ontwikkelen van een mantel-zoomvegetatie een belangrijke meerwaarde betekenen voor vlinders en andere insecten. De sloten in het gebied voeren momenteel een groot deel van het kwelwater in het gebied af. Uit vegetatiegegevens van de Provincie Limburg blijkt dat er in het verleden meer soorten gebonden aan schoon kwelwater in het gebied en de directe omgeving aanwezig waren. Op basis van de periode waarin het gebied intensief agrarisch werd gebruikt in combinatie met de laatste waarnemingen in het gebied wordt verwacht dat de aanwezige zaadbank in het gebied en de directe omgeving dusdanig is dat herstel van de oude natuurwaarden op de nieuwe golfbaan mogelijk is. Of dit daadwerkelijk te realiseren is valt buiten het kader van deze quickscan en zal bij de uitwerking van de golfbaan verder onderzocht dienen te worden. Het (langer) vasthouden van het schoon grondwater kan hierbij een belangrijke impuls betekenen voor de ecologische kwaliteit van de natuurlijke oevervegetaties van de waterpartijen op de nieuwe golfbaan.

Het Bouwterrein

Het Bouwterrein ligt ten oosten van het Golfterrein en bestaat uit een bouwplaats, een gedeelte met bouwmaterialen en een gedeelte met zandhopen. Het gedeelte met bouwmaterialen wordt omzoomd met een muur van brokken steen. Op het gedeelte met de zandhopen is ook een ondiepe waterplas uitgegraven.

Op dit terrein is zowel op de bouwplaats zelf als op de locatie met de zandhopen de Grote Gele kwikstaart waargenomen. Bijzonder is dat deze vogel ook broedt in een van de ventilatieopeningen van het nieuw opgetrokken gebouw. Er wordt bij de bouwwerkzaamheden rekening gehouden met dit uitzonderlijke broedgeval. Zo wordt de definitieve gevelbekleding pas buiten het broedseizoen aangebracht. In het hele gebied zijn meerdere algemene soorten aangetroffen. Enkele voorbeelden zijn Groot koolwitje, Atalanta, Mel-

ganzevoet en Kamille. De begroeiing tussen de bouwplaats en het gedeelte met de zandhopen blijft in de nieuwe situatie gehandhaafd. De waargenomen Buizerd heeft in het kasteelpark een broedplaats (mondelinge mededeling dhr. Nagels). In de huidige, maar tevens tijdelijke, staat van het gebied in ontwikkeling (open pioniersvegetaties op zand) vindt de Buizerd nog altijd ruim voldoende voedsel. De huidige werkzaamheden verstoren dus geen vaste verblijfplaats of een foerageergebied van een Buizerd. In de heringerichte staat zal het gebied waar gevoerageerd kan worden samen met de golfbaan groter zijn doordat de golfbaan meer foerageermogelijkheden biedt dan de huidige eenvormige maïs- en graanpercelen.

Het gedeelte met de bouwmaterialen is interessant voor hagedissen en zeldzamere muurplanten. Deze zouden zich mogelijk op termijn kunnen vestigen maar zijn bij het veldbezoek niet aangetroffen. Ook hier zijn voornamelijk open pioniersvegetaties met o.a. Speerdistel, kamille en andere algemene soorten aanwezig. Voor deze algemene soorten geldt dat ze slechts algemeen beschermd zijn en dat er bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing van de Flora- en Faunawet hoeft worden aangevraagd.

De kippenschuur

De kippenschuur wordt omringd door een boomgaard met halfstam fruitbomen met een wisselende staat van onderhoud. In de schuur zelf vindt opslag van bouwmaterialen plaats. Afgezien van enkele aanwijzingen van het verblijf van muizen is er geen vaste verblijfplaats van zoogdieren of vogels aangetroffen. Het gebruik door vleermuizen of uilen is dan ook uit te sluiten. De vegetatie rondom de kippenschuur is als grazig te bestempelen. Hierin komen algemene soorten als Brunel, Rode klaver en Scherpe boterbloem voor.

Op het terrein is ook een Gehakkelde aurelia waargenomen. Deze soort komt op het afgevallen fruit af. Ook voor deze algemene soorten geldt dat ze slechts algemeen beschermd zijn en dat er bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing van de Flora- en Faunawet hoeft worden aangevraagd.

Conclusie

Wat wetgeving en beleid op het gebied van natuur betreft kan het ruimtelijk plan in de huidige vorm doorgang vinden

Aanbevelingen

Door middel van het opstellen van een aanvullend ecologisch inrichtingsplan op basis van het ontwerp van de golfbaan kan de ecologische component van de golfbaan gewaarborgd worden. Het ecologische ambitieniveau wat hierbij nagestreefd wordt kan worden vastgelegd middels het door BRO ontwikkelde Groen Gekeurd label.

Voorafgaand aan de werkzaamheden voor het gebouw op de Bouwplaats had een Flora- en fauna Quicksan plaats moeten vinden. Het ontbreken van een dergelijk onderzoek kan problemen opleveren bij een controle door de AID. Het is aan te bevelen bij nieuwe ontwikkelingen de natuurwaarden voorafgaand aan de werkzaamheden (of nog beter in een vroege fase van de planvorming) te laten inventariseren middels een quickscan Flora- en faunawet. Hierdoor kan in het ontwerp en bij de uitvoering van af het begin rekening gehouden worden met de natuurwaarden waar de bezoekers voor komen.